

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Regioninės politikos įnašas į pažangų augimą 2020 m. Europoje“

(COM(2010) 553 galutinis)

(2011/C 318/13)

Pranešėjas **Carmelo CEDRONE**

Europos Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 304 straipsniu, 2010 m. spalio 20 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Komisijos komunikato „Regioninės politikos įnašas į pažangų augimą 2020 m. Europoje“

COM(2010) 553 galutinis.

Ekonominės ir pinigų sąjungos, ekonominės ir socialinės sanglaudos skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2011 m. birželio 24 d. priėmė savo nuomonę.

473-iojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2011 m. liepos 13–14 d. (liepos 14 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 114 narių balsavus už, 6 – prieš ir 9 susilaikius.

1. Išvados

1.1 Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) pritaria, kad ES reikia siekti pažangaus augimo įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, kad būtų įveikti dabartiniai ir ateities iššūkiai. Daugelyje ES šalių ne tik silpnai auga ekonomika, nepakankamai vystomi moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra ir inovacijos, jos turi taip pat įveikti kitus sunkumus, pavyzdžiui, išaugęs nedarbo, visų pirma jaunimo, lygis, socialinės problemos, skurdas ir integracija, mokyklos nebaigiantys, taigi ir reikalingos kvalifikacijos darbui gauti neturintys jauni žmonės, demografinės problemos ir biudžeto suvaržymai.

1.2 Sanglaudos politika buvo sukurta siekiant apsaugoti Europos socialinį modelį, kuriame laisva konkurencija ir socialinė rinkos ekonomika derinamos su solidarumo ir konkrečių ekonominio ir socialinio vystymosi prioritetų skatinimo tikslais.

1.3 Komitetas pritaria Komisijos nariui Johannes Hahn⁽¹⁾, kad regioninė politika yra svarbiausia priemonė įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, kadangi sėkmingą jos tikslų įgyvendinimą iš esmės lems sprendimai, kurie bus priimti vietos ir regionų lygmeniu.

1.4 EESRK mano, kad struktūriniu požiūriu atsiliekantiems regionams suteikiama pagalba, kad jie galėtų visiškai integruotis į ES, turėtų išlikti vienu svarbiausių ekonominės ir socialinės

sanglaudos politikos tikslų – ir tai turėtų būti „teisingas“ atskaitos taškas Komisijai kalbant apie pažangų augimą strategijoje „Europa 2020“⁽²⁾.

1.5 EESRK teigiamai vertina Komisijos ketinimą skatinti „inovacijas visuose regionuose [...] užtikrinant ES, šalių ir regionų paramos inovacijoms, moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai [...] papildomumą“, tačiau mano, kad būtų naudinga mokslinius tyrimus finansuoti ne tik sanglaudos fondo, bet ir kitų fondų lėšomis.

1.6 Komisijos komunikatas dėl regioninės politikos įnašo į pažangų augimą 2020 m. Europoje papildė bandomąją iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“, jį galima vertinti kaip raginimą nedelsiant pradėti didinti investicijas į inovacijas ir nelaukti kito finansinio programavimo laikotarpio, kuriuo sanglaudos fondų svarbiausiu prioritetu neabejotinai bus strategija „Europa 2020“⁽³⁾.

1.7 EESRK yra susirūpinęs dėl to, kad sanglaudos politika yra fragmentiška ir nutolusi nuo savo pirminių tikslų, beje, patvirtintų ir Lisabonos sutartimi, t. y. vykdant sektorių politiką finansuoti regionų skirtumų mažinimą. Komiteto nuomone, šis požiūris gali turėti neigiamą poveikį sanglaudai ne tik ekonominiu ir socialiniu, bet, svarbiausia, politiniu ir kultūriniu požiūriu.

1.8 EESRK mano, kad Komisijos pasiūlyta mokslinių tyrimų ir inovacijų skatinimo politika yra nepaprastai svarbi, tačiau norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad sprendžiant šiuos klausimus didelį dėmesį reikėtų skirti ir regioniniams ypatumams.

⁽¹⁾ Johannes Hahn kalba sausio mėn. pristatant Europos Komisijos komunikatą „Regioninės politikos įnašas į tvarų augimą įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, pagal kurį augimas turi būti pažangus ir tvarus.

⁽²⁾ COM (2010) 553, galutinis.

⁽³⁾ Ten pat.

Gamybos proceso naujovės gali būti mokslinių tyrimų, vykdomų kitoje vietoje ir kitų žmonių, nei ten, kur jos pritaikomos, rezultatas. Taigi dėmesys taip pat turėtų būti sutelktas į inovacinių procesų perdavimą, jų diegimo galimybes ir sklaidą regioniniu lygmeniu. Komitetas palankiai vertintų pastangas paskatinti sanglaudos politikos ir kitų sričių ES politikos sąveiką bei geriau naudoti Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšas.

1.9 EESRK, sutikdamas su Komisijos komunikatu, mano, kad pažangus augimas turėtų remtis tikra regionine struktūra, grindžiama konkrečiais sektorių, vietovių, įmonių grupių arba makroregionų poreikiais ir susieta su mokslinių tyrimų institutais bei universitetais, kurie jau veikia ir (arba) turi būti sustiprinti, taip pat su vietos įmonėmis bei ryšių tinklais, kurie gali palengvinti pažangaus augimo įsitvirtinimą ir plėtrą vietoje, kartu sudarant palankias sąlygas specializacijai ir valdymui regionų lygmeniu.

1.10 EESRK taip pat mano, kad sanglaudos politikai ir strategijai „Europa 2020“ turėtų būti skirtas specialus Europos Tarybos posėdis. Iš tiesų neįsivaizduojama, kad sanglaudos politika, praradusi strateginės politikos statusą, taptų „poūkra“, taip pat nereikia nė manyti, kad ši politika viena pati pajėgi būti strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo varikliu.

1.11 Šio Komisijos pasiūlymo nereikėtų suprasti kaip raginimo dėl didelio tikslo po truputį paskirstyti lėšas visiems regionams, įskaitant turtinguosius. Vietoje to turėtų būti pasinaudota pasiūlymo suteikiama galimybė siekti regionų konvergencijos, kad remiantis bendrais rodikliais būtų apginta pati geriausia Europos sanglaudos koncepcija!

1.12 Be to, labai svarbu tokiu pat būdu skatinti įvairių ES programų sąveiką supaprastinant procedūras ir griaunant ribas tarp generalinių direktoratų, taip pat pačios Komisijos viduje, tarp valstybių narių ir regionų, nepamirštant, kad valdžios institucijos turi tarnauti piliečiams, verslui ir bendruomenėms ir palengvinti, o ne apsunkinti jų gyvenimą.

1.13 Komitetas mano, kad Komisija teisingai siūlo laikytis platesnio požiūrio į inovacijas neapsiribojant techniniais ar technologiniais aspektais. Vis dėlto Komitetas norėtų, kad Komisija didesnę dėmesį skirtų konkrečioms galimybėms suinteresuotiems subjektams praktiškai taikyti inovacijų programas. Pavyzdžiui, šiomis programomis galėtų pasinaudoti MVĮ, tačiau tik kai kurios iš jų verčiasi moksline veikla. Yra daug tikrai novatoriškų MVĮ, tačiau jos taip ir nepasinaudoja sudarytomis galimybėmis gauti ES programų finansavimą, nors toks finansavimas šioms įmonėms tikrai būtų naudingas. Reikėtų pasirūpinti geresne prieiga prie rizikos kapitalo, šiuo požiūriu siūlytina sustiprinti iniciatyvą JEREMIE, tačiau šios priemonės naudojimas neturi tapti privalomu ir valstybėms narėms turi būti suteikta galimybė

pasirinkti, ar jos teiks subsidijas, paskolas ar ir viena, ir kita, taip pat nustatyti teminę taikymo sritį. Be to, šioje srityje reikia supaprastinimo.

1.14 Siekti šio tikslo galėtų padėti naujos veiksmingos partnerystės formos – *konsensuso platforma*. Tokia partnerystė, kurioje dalyvautų ir kurią remtų visos suinteresuotosios šalys – viešosios ir privačios (įskaitant bankus) – ir kuri būtų organizuojama taikant aiškias ir veiksmingas projektų stebėjimo visą jų trukmės laikotarpį taisykles ir nustatant terminus, atsakomybę ir galimas sankcijas, galėtų papildyti inovacijų strategiją.

1.15 EESRK mano, kad Komisijai reikėtų pakeisti dabartinį požiūrį, pagal kurį didesnis dėmesys skiriamas formaliems programų aspektams, bet ne jų turiniui, o kalbant konkrečiau – pasiektiems rezultatams, o ne pradiniam tikslui.

1.15.1 Verčiau, atlikus regioninę analizę, reikėtų paraleliai ir sutartinai remti dvi priesybes – atsilikimo mažinimą ir inovacijas.

1.16 EESRK apgailestauja, kad egzistuoja didžiulė nelygybė ne tik tarp ES regionų, bet ir atskirų šalių viduje. Nelygybė egzistuoja ir MTTP, ir inovacijų srityse. Tai rodo tvirtesnės ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos politikos iki 2020 m. būtinybę.

1.17 Kartu EESRK atkreipia dėmesį į tai, kad ES šalys susiduria su vis stiprėjančia pasauline, taip pat ir naujųjų pramonės šalių, konkurencija. Šios šalys sparčiai vysto ir MTTP, ir inovacijas, o pažangiųjų technologijų srityje jos netgi jau išsiveržė į priekį.

1.18 Todėl EESRK džiaugiasi, kad ES Komisija strategijos „Europa 2020“ pavyzdinėje iniciatyvoje „Inovacijų sąjunga“ ir savo komunikate dėl pažangaus augimo dėmesį sutelkia į konkrečias problemas ir įtraukia regioninę politiką. Žinoma, kad atsinaujinimą dažniausiai gali paskatinti decentralizuotos priemonės, tačiau tam reikalinga pagalba ir ji, kaip ir politika, visoje ES turi būti vienoda.

1.19 EESRK mano, kad reikia išnaudoti regionų skirtumus ir kad tam reikalingos visiškai naujos bendradarbiavimo formos ir maksimalios pastangos nacionaliniu, regionų ir vietos lygiu.

1.20 EESRK mano, kad siekis teikti pirmenybę novatoriškoms darbo vietoms atitinka pažangaus augimo politiką ir pažangios specializacijos strategijas⁽⁴⁾. Savo nuomonėje SOC/034 „**Novatoriškos darbo vietos – našumo ir kokybiško užimtumo šaltinis**“ Komitetas pabrėžė, kad novatoriškos darbo vietos yra svarbiausias strategijos „Europa 2020“ elementas. EESRK rekomenduoja Komisijai pradėti bandomąjį projektą šioje srityje remiantis pavyzdine iniciatyva „Inovacijų Sąjunga“.

1.21 Komitetas džiaugiasi, kad Komisija yra numaciusi kitais metais įgyvendinti platesnę mokslinių tyrimų programą, skirtą viešojo sektoriaus ir socialinėms inovacijoms. EESRK pritaria, kad būtų sudaroma viešojo sektoriaus inovacijų suvestinė ir būtų įgyvendinami Europos socialinių inovacijų bandomieji projektai, kurių tikslas – remti socialinių inovacijų srityje veiklą vykdančius subjektus, taip pat remia pasiūlymus dėl socialinių inovacijų, finansuojamų pagal Europos socialinio fondo programas. EESRK taip pat pritaria pasiūlymui įtraukti pilietinės visuomenės organizacijas. Minėtosios iniciatyvos gali būti laikomos indėliu į pažangų augimą.

1.22 EESRK pritaria idėjai plėtoti pažangios specializacijos strategijas, kurios turėtų būti sukurtos vietose ir regionuose atsižvelgiant į konkrečius savo teritorijos poreikius ir jų išsivystymo lygį. Kai kurie regionai dar ir šiandien pažangų augimą vis dar sieja su būtinos infrastruktūros, pavyzdžiui, telekomunikacijų, energijos ar vandentvarkos, kūrimu.

1.23 Regioninė politika, visų pirma ES regioniniai fondai, yra būtini siekiant sėkmingai eiti pažangaus augimo keliu ir, žinoma, palaikyti nacionalines ir regionines vyriausybes ir padėti joms plėtoti pažangios specializacijos strategijas, kurios leis regionams nustatyti savo didžiausius pranašumus.

1.24 Galima tik pritarti Komisijai komunikate teigiančiai, kad sutelkus išteklius ribotam skaičiui konkrečių veiksmų, bus užtikrintas veiksmingesnis ir sėkmingesnis lėšų panaudojimas ir paskatins privačias investicijas, tačiau prioritetingas veiklos ir investicijų sritis turėtų nustatyti vietos valdžios institucijos ir jų ekonominiai ir socialiniai partneriai.

1.25 Apibendrinant, strategijos „Europa 2020“ ir sanglaudos politikos tikslai yra susiję tarpusavyje. Įgyvendinant sanglaudos politiką, jos unikali daugiapakopio valdymo struktūra suteikia galimybę taikyti teigiamas paskatas ir teikti pagalbą, kad būtų

⁽⁴⁾ Danija pateikė naujų ataskaitų, kurios rodo, kad ligoninės dirba veiksmingiau, pavyzdžiui, atliekama daugiau operacijų, tačiau kartu darbuotojai džiaugiasi pagerėjusiomis darbo sąlygomis, nepaisant biudžeto suvaržymų ir sumažėjusio darbuotojų skaičiaus. Pasikeitė darbo metodai: kai kuriais atvejais praktikuojantiems gydytojams uždrausta užsiimti papildoma veikla, taigi pacientams skiriama daugiau dėmesio. Šiose ataskaitose nurodyta, kad pacientai taip pat labiau patenkinti priežiūra (galima daryti išvada, kad ne tik biudžeto suvaržymai keičia padėtį, svarbu keisti darbo metodus ir organizavimą).

užtikrintas išipareigojimas pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus vietos ir regionų, makroregioniniu ir tarpregioniniu lygmeniu. Vis dėlto šių tikslų įgyvendinimo institucinei sistemai stinga bendrų finansinių ir teisinių elementų, kurių sąveika galėtų padėti jiems tapti veiksmingumo didinimo veiksniais.

1.25.1 Taigi, būtina jau dabar stiprinti bendradarbiavimą minėtiems tikslams pasiekti.

2. Pasiūlymai

2.1 **Apibrėžtys.** Yra keletas inovacijų apibrėžčių. ES inovacijų programoje šis terminas reiškia pokyčius, kurie paspartina ir patobulina produktų, pramonės procesų ir naujų paslaugų kūrimo, vystymo, gamybos ir pritaikymo būdus. Dėl šių pasikeitimų sukuriama daugiau darbo vietų, pagerėja piliečių gyvenimo kokybė ir kuriama geresnė ir aplinką tausojanti visuomenė. Komitetas pritaria šiai apibrėžčiai, kadangi ji apima įvairias politikos sritis.

2.1.1 Kartu tokia apibrėžtis rodo, kad įvairūs Europos Komisija generaliniai direktoratai turi dalyvauti įgyvendinant inovacijų ir socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos programas, tai pat, kad visi ES fondai turi prisidėti prie vystymosi proceso.

2.2 **Sutelkti lėšas.** Komitetas mano, kad norint įgyvendinti tikslą panaudoti regionų inovacijas „ES augimo potencialo išlaisvinimui“ turėtų būti naudojami ir kiti ES ištekliai, pavyzdžiui, bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) ir Europos socialinio fondo lėšos. Be to, turėtų būti derinamos ES finansinės priemonės ir atitinkamos nacionalinės ir regioninės priemonės, kurios turi dar ir sąveikauti tarpusavyje.

2.3 **Pasirinkti prioritetus.** Komitetas mano, kad turėtų būti patikslintos inovacijų rūšys, išsaugant jų regionines formas, ir kad turi būti pasirinktos programos, atitinkami sektoriai (pvz., tvaraus vystymosi, energetikos, aplinkos, transporto) ir susiję regionai, atsižvelgiant į jų verslo kultūrą, mokslinių tyrimų sąlygas ir pajėgumą atnaujinti gamyklas arba perkelti gamybą. Turėtų būti skatinami makroregionų ryšiai ir atsisakyta „tūkstancio žiedų“ politikos. Prioritetus reikia nustatyti kartu su įvairių lygmenų viešosiomis valdžios institucijomis, privačiu sektoriumi ir socialiniais partneriais.

2.4 **Kaupti žinias, komunikuoti ir informuoti.** Labai svarbu, kad būtų skleidžiama gera suinteresuotų sektorių ir regionų patirtis ir ja dalijamasi, todėl reikia, kad Komisijos programose tiesiogiai būtų numatyta tinkama komunikacinė ir informacinė strategija.

2.5 **Mokyti.** Tai dar viena svarbi priemonė siekiant tikslų, kuriuos aptariamame komunikate išskėlė Komisija. Ši priemonė būtų labai naudinga visų pirma jaunimui ir prisidėtų prie inovacijų kultūros sklaidos. Be to, Komitetas mano, kad mokymas skatintų lėšų naudojimą, sumažintų nepanaudotų asignavimų ir užkirstų kelią lėšų švaistymui, t. y. sudarytų sąlygas tinkamiausiu būdu naudoti lėšas ir tuo prisidėtų prie regioninio valdymo.

2.6 **Stiprinti partnerystę.** EESRK nuomone, pirmenybė turėtų būti teikiama programoms ir projektams, kuriuos bendradarbiaudamos su darbuotojų ir pilietinės visuomenės atstovais ir dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms, tiesiogiai parengia mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) asociacijos arba mokslinių tyrimų centrai. Atsižvelgiant į tai, kad sisteminga partnerystė visais lygmenimis sukuria nemenką pridėtinę vertę, pirmenybė turėtų būti teikiama šiuo būdu parengtiems projektams. Tai taip pat labai prisidėtų prie **regioninio valdymo**.

2.7 **Įvertinti rezultatus.** Rezultatų įvertinimas yra būtinas ir turėtų būti tvirtai remiamas Komisijos. Ir inovacijų, ir mokslinių tyrimų rezultatų įvertinimui reikia parengti bendrus kriterijus ir sistemas – tai prioritetas Komisijai ir ES tenkantis uždavinys. Reikia numatyti galimybę valstybėms narėms ir (arba) Komisijai, kuri turėtų vadovauti šiam procesui, taikyti alternatyvias intervencines priemones tuose regionuose ar teritorijose, kurie reikalavimų nesilaiko arba nepanaudoja skirtų lėšų.

2.8 Reikėtų **skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą** ir mokslinių tyrimų, ir inovacijų srityje, taikant mišraus finansavimo modelį ypač svarbioms arba naudingoms programoms.

2.9 **Skatinti valstybes nares, kad kartu** su Europos Komisija ir ES jos veiktų ryžtingiau. Dėl daug kartų minėtų priežasčių jos neturi atsakyti savo vaidmens. Pirmenybė turėtų būti teikiama tarpregioniniams projektams, kurie svarbūs Europai ir priklauso jos kompetencijos sričiai, o Komisija turėtų vėl imtis pagrindinio vaidmens tokius projektus rengiant, įgyvendinant ir ypač vertinant jų rezultatus.

2.10 **Remti ir konsultuoti.** EESRK mano, kad savo mokslininkų ir specialistų neturinčioms MVĮ ir ypač labai mažoms įmonėms būtina užpildyti šią spragą, todėl joms reikėtų sudaryti palankias sąlygas naudotis veiksmingomis pagalbos ir konsultavimosi paslaugomis. Komitetas ragina vykdyti politiką, kurios tikslas būtų padėti tarpininkų organizacijoms ir remti jų pagalbos ir konsultavimo veiksmus, visų pirma sudarant regionų tikslų sutartis ir finansuojant konsultantų inovacijų klausimais darbo vietas šiose tarpininkų organizacijose.

2.11 **Patikslinti komunikatą.** EESRK mano, kad komunikate turėtų būti aiškiau ir suprantamiau suformuluoti jame keliami tikslai. Reikėtų keisti požiūrį ir raginti pasiūlymus teikti „iš apačios“, remiantis nuostata, kad pinigai turėtų sekti paskui idėjas, o ne atvirkščiai. Tikroji Komisijos problema nėra rasti lėšų, bet priemonių kuo geriausiai tas lėšas panaudoti.

2.12 **Supaprastinti.** Supaprastinimas visais lygmenimis – pradinis tikslas. Visą laiką turėtų būti laikomasi *supaprastinimo strategijos*, kad būtų taupomas laikas ir mažinamos išlaidos, rengiant bendras formas ir laikantis principo „viską daryti tik vieną kartą“. Taip pat būtų galima pagreitinti mokėjimus ir sudaryti geresnes sąlygas įmonėms, ypač MVĮ, gauti išankstinį finansavimą. Galiausiai, reikėtų suderinti finansines taisykles ir įvesti visiems tinkantį standartizuotą auditą.

3. ES biudžeto peržiūra, sanglaudos politika ir pažangus augimas

3.1 Savo komunikate dėl biudžeto peržiūros Komisija ilgą skyrių skiria sanglaudos politikai ir daug mažiau vietos BŽŪP, kuriai vis dėlto tenka 43 proc. Bendrijos išlaidų. Sanglaudos politikai skirtas skyrius pavadintas „Integracinis augimas“. Pavadinimas – daug žadantis, bet ar tie pažadai bus įgyvendinti praktiškai?

3.2 Ne mažiau išspūdingos antraštės: a) Sanglaudos politika ir strategija „Europa 2020“; b) Didesnis sutelkimas ir sanglauda; c) Bendra strateginė programa; d) Vystymosi ir investicijų partnerystės sutartis; e) Išlaidų kokybės gerinimas. Visi šie tikslai, išskyrus paskutinį, t. y. vieną svarbiausių tikslų, jau turėjo būti pasiekti.

3.3 EESRK palankiai vertina Komisijos pastangas ir pasiūlymus kurti sanglaudos politikos ir ES ir nacionalinės kitų sričių politikos, įskaitant tam tikrus strategijoje „Europa 2020“ nustatytus prioritetus, sąveiką. Vis dėlto Komitetas mano, kad klaidinga aplink šią politiką, lyg apie kokį „vėliavnešį“, sutelkti visus „pažangaus augimo“ tikslus.

3.4 Biudžeto peržiūra turėtų tapti galimybe suderinti sanglaudos politiką, BŽŪP ir strategiją „Europa 2020“, atsižvelgiant į šiuo metu peržiūrimą Stabilumo paktą. Taip bus galima persvarstyti ir pertvarkyti Europos Sąjungos biudžetą ir euro zonos narių biudžetus (pavyzdžiui, išlaidos švietimui ir moksliniams tyrimams neturėtų būti laikomos einamosiomis išlaidomis).

3.5 **Padėti MVĮ.** Tai labai svarbu pasiūlymo sėkmei. Pagalba turėtų būti teikiama supaprastinant finansavimo sąlygas ir sudarant geresnes sąlygas jį gauti, visų pirma naudojant kreditų rizikos draudimą arba skiriant tiesioginį finansavimą inovacijoms, ir visa tai papildant paramos ir palaikymo politika. Prie to prisidėtų ir MVĮ ir labai mažų įmonių asociacijų stiprinimas ir partnerystė su tokiomis asociacijomis.

4. Pastabos

4.1 EESRK palankiai vertina veiksmus, kuriuos Komisija turi įgyvendinti, kad padėtų pasiekti tikslus, visų pirma rezultatų analizę ir informacijos apie juos pateikimą, rizikos kapitalo ir garantijų teikimą novatoriškoms MVĮ, taip pat sukurti MVĮ ir labai mažų įmonių poreikius atitinkančias finansavimo priemones.

4.2 Penkios komunikate nurodytos pažangios specializacijos sritys, atrodo, yra gana bendro pobūdžio ir priklauso sektoriams bei pagrindinėms sritims, kurios labai skiriasi viena nuo kitos: jos nesuderintos su konkrečiomis regionų ypatybėmis ir nesudaro prielaidų galimai sąveikai su kitų sričių politika atsirasti, kad būtų skatinamos inovacijos kitose ES kompetencijai priklausančiose srityse (konkurencijos, žemės ūkio, vidaus rinkos, aplinkos ir energetikos, švietimo ir t. t.) arba su kitomis ES programomis (pavyzdžiui, visai neminama socialinė ekonomika). Taip pat nenumatyta, kad rengiant ir įgyvendinant pažangiąją politiką dalyvautų socialiniai partneriai ar kiti organizuotos pilietinės visuomenės suinteresuotieji subjektai.

4.3 Nekalbama ir apie reikalavimą derinti ES inovacijų iniciatyvą su inovacijų politika tų valstybių narių, kurios turi daugiau išteklių ir jau numatė bei sudarė mokslinių tyrimų programas ir veiksmų programas tuose sektoriams, kuriuose moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra galėtų būti paspartinti. Be to, nepakankamai ištirti veiksniai, kurie trukdė arba neleido panaudoti lėšų, nors tai yra **pati didžiausia problema**. Tokio tyrimo nėra, nors kas jau kas, o Europos Komisija jų atlieka tikrai daug!

4.4 Vis dėlto Komisija daugiausia dėmesio skiria stipresniems regionams, nes nurodo, kad kai kurie regionai konkuruoja pasaulio mastu, tuo tarpu kiti – siekia juos pasivyti. Tačiau tai

nereiškia, kad kai kurie regionai yra visiškai atsilikę. Kad būtų galima panaikinti nelygybę, regioninėje politikoje turėtų būti daugiau dėmesio skiriama silpnų regionų vystymui, nes tai ir yra visos sanglaudos politikos tikslas.

4.5 Tačiau EESRK susirūpinęs, kad skirtumai tarp turtingų ir neturtingų ES regionų vis labiau didėja, o ekonomiškai silpnesnės ES šalys yra tos šalys, kurios yra labiausiai atsilikusios mokslinių tyrimų bei technologijų plėtros ir inovacijų srityse. Vis dėlto Komitetas nurodo, kad pagal naująją rezultatų suvestinę iš tikrųjų didžiausias augimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje pastebimas atsiliekančiose šalyse ir regionuose.

4.6 Todėl Europos Komisija turėtų bendradarbiauti su kiekviena šalimi, kad MTTP ir inovacijų skatinimo politika būtų plačiai taikoma ir turtingi šalies regionai negautų visų lėšų ir nelygybė šalyse dar labiau nepadidėtų.

4.7 Komunikate nurodomos galimybės, kaip būtų galima plačiau naudoti įvairias finansines priemones inovacijoms remti. Tai būtų paskolos už nedideles palūkanas, paskolų garantijos ir rizikos kapitalas. EIB grupė taip pat priklauso institucijoms, turinčioms gauti daugiau lėšų, kurios turėtų būti konkrečiai skirtos MVĮ.

2011 m. liepos 14 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Staffan NILSSON
